

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/28/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623214400
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5623214400.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej a JUDr. Jána Burika vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa F. X., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom ako navrhovateľka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, dieťa rodičov: matky: H. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: L., t.č. E. X., J., otca: P. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX, XXX XX L., t.č. E. X, J., o návrhu H. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX, XXX XX L., na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 22P/4/2023-18 zo dňa 19. júla 2023

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 22P/4/2023-18 zo dňa 19. júla 2023 v napadnutých výrokoch I., III. a V. **p o t v r d z u j e.**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením okresný súd výrokom I. neodkladným opatrením dočasne zveril F. X., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti H. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX, XXX XX L.. Výrokom II. uložil matke povinnosť prispievať na výživu mal. F. X., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 50 Eur mesačne, a to vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám H. X., nar. XX.XX.XXXX, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia. Podľa výroku III. otec je povinný prispievať na výživu mal. F. X., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 150 Eur mesačne, a to vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám H. X., nar. XX.XX.XXXX, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia. Výrokom IV. poučil všetkých účastníkov tohto konania, že môžu podať návrh na začatie konania vo veci samej, ktorého predmetom bude úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu a účastníkmi tohto konania bude navrhovateľka, matka, otec a maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania rozhodol výrokom V. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd v odsekoch 1. a 2. poukázal na návrh H. X., sestry mal. F. na nariadenie neodkladného opatrenia, jeho odôvodnenie. V odseku 3. odôvodnenia napadnutého uznesenia bolo poukázané súdom prvej inštancie na správu kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov dňa 27.06.2023 u rodičov maloletej p. P. X. a p. H. X., ktorý bol ustanovený uznesením č.k. 22P/4/2023-17 zo dňa 17. júla 2023. V odseku 4. odôvodnenia napadnutého uznesenia okresný súd uviedol zistenia z prešetrenia pomerov v domácnosti navrhovateľky H. X. dňa 27.06.2023 miestne príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica.

2. Z pripojeného spisového materiálu mal okresný súd preukázané, že Okresný súd Ružomberok rozsudkom č.k 10P/29/2018-97 zo dňa 08.01.2019, právoplatným dňa 05.02.2019, zveril mal. F. nar. XX.XX.XXXX a vtedy mal. F., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti otca s tým, že zastupovať a spravovať majetok mal. detí mal otec a zároveň matku zaviazal prispievať na výživu mal. F. výživným 120 Eur mesačne a na vtedy mal. F. výživným vo výške 100 Eur mesačne k rukám otca mal. detí. Okresný súd Ružomberok rozsudkom sp.zn. 2P/15/2019 zo dňa 20.05.2019, právoplatným dňa 10.06.2019, rozviedol manželstvo rodičov mal. detí a mal. F. nar. XX.XX.XXXX a vtedy mal. F., nar. XX.X.XXXX zveril

na čas po rozvoje do osobnej starostlivosti otca, s tým, že zastupovať a spravovať majetok mal. detí mal otec a zároveň matku zaviazal prispievať na výživu mal. F. výživným 120 Eur mesačne a na vtedy mal. F. výživným vo výške 100 Eur mesačne k rukám otca mal. detí. Styk matky s mal. deťmi ostal neupravený.

3. Okresný súd aplikoval § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1 veta prvá, § 329 ods. 2, § 330, § 333 CSP v spojení s § 363 ods. 1 CMP, § 367 ods. 1 CMP, § 366 CMP, § 62 ods. 3 Zákona o rodine, článok 12 bod 1 a bod 2 Dohovoru o právach dieťaťa (zákon č. 104/1991 Zb.) a návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

4. Okresný súd v odseku 18. odôvodnenia napadnutého uznesenia poukázal na účel inštitútu neodkladného opatrenia, jeho podmienky, ktorým sa dočasne upravujú pomery, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad a vyžaduje sa okamžitý zásah súdu. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, a v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi a zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie, je postačujúce, že okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť dočasného opatrenia, sú aspoň osvedčené.

5. Okresný súd poukázal na čl. 5 Zákona o rodine, podľa ktorého záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností. Okresný súd uviedol, že je nepochybné, že pre vývoj každého dieťaťa je najvhodnejšie domáce prostredie, avšak ak z určitých objektívnych alebo subjektívnych dôvodov nemôže dieťa vyrastať u svojich rodičov, resp. v rodinnom prostredí, prípadne ak osoby zodpovedné za riadnu výchovu dieťaťa túto z akýchkoľvek dôvodov prechodne, či dlhodobejšie nezvládajú, pričom dochádza k ohrozovaniu dieťaťa, či jeho okolia, je potrebné v záujme dieťaťa hľadať optimálne náhradné riešenie.

6. Okresný súd sa oboznámil s návrhom navrhovateľky, s vyjadreniami účastníkov konania (rodičov, navrhovateľky, ako aj jej partnera pri prešetrovaní pomerov v ich domácnosti), ako aj s pripojenými spismi vo veci starostlivosti o maloletú F. a dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v dočasnom zverení maloletej F. jej sestre H. X., nar. XX.XX.XXXX, s čím súhlasili aj rodičia mal. dieťaťa. Pri rozhodovaní o podanom návrhu sa okresný súd zaoberal aktuálnou situáciou v rodine mal. dieťaťa, t.j. návrat matky z výkonu trestu odňatia slobody k otcovi mal. dieťaťa (dňa 25.05.2023), ktorému bola mal. F. zverená do starostlivosti, keď v dôsledku strachu z návratu matky do spoločnej domácnosti, ktorá bola odsúdená pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého sa mala dopúšťať aj na maloletom dieťati, sa maloleté dieťa z vlastnej vôle presťahovalo k sestre (navrhovateľke) u ktorej býva doteraz. Maloleté dieťa je vo veku (14 rokov), kedy je už dostatočne rozumovo vyspelé, s vlastným názorom na situáciu, na ktorý okresný súd musí prihliadať (čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa), kedy dieťa uprednostňuje pobyt u sestry pred starostlivosťou rodičov. Navrhovateľka je sestrou maloletého dieťaťa, pričom sa chce o sestru aspoň dočasne postarať, s čím súhlasí aj jej partner, s ktorým zdieľa spoločnú domácnosť, v ktorej má maloletá vytvorené vhodné podmienky, keď zo správy kolízneho opatrovníka nevyplývajú žiadne skutočnosti, na základe ktorých by mal pochybnosti o zverení mal. dieťaťa jeho sestre. Na základe uvedených skutočností okresný súd nemal pochybnosti o zverení maloletého dieťaťa do dočasnej starostlivosti jeho sestry, ktorá je ochotná a schopná sa o mal. dieťa postarať, kým sa situácia v rodine nezastabilizuje, pričom v prípade, ak nebude podaný návrh vo veci samej (návrh na zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, prípadne iný návrh), súd bude ex offio skúmať, či dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia naďalej trvajú a keď zistí, že pominuli, neodkladné opatrenie zruší, a to i bez návrhu.

7. Okresný súd uviedol, že neodkladné opatrenie vo veciach platenia výživného môže nariadiť na návrh (ak ide o inú, než maloletú osobu) alebo aj bez návrhu (ak ide o výživné pre maloleté dieťa). Uloženie tejto povinnosti je možné, ak existuje nárok na výživné, pričom právny dôvod vyplýva zo Zákona o rodine. V

zmysle Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Ako vyplývalo z obsahu listinných dôkazov, vzhľadom na okolnosť, že starostlivosť o maloleté dieťa bude zabezpečovať navrhovateľka (sestra mal. dieťaťa), možno mať za dôvodné preukázanie potreby pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP. Inštitút neodkladného opatrenia vo vzťahu k určeniu výživného slúži len na pokrytie výdavkov spojených s výživnou v nevyhnutnej miere. Okresný súd mal za to, že v danom prípade osvedčené skutkové okolnosti odôvodňujú potrebu úpravy pomerov účastníkov neodkladným opatrením, keď úprava výživného na maloletú neodkladným opatrením je v jej záujme.

8. Toho času okresný súd nemal dostatočne preukázané možnosti a majetkové pomery rodičov mal. dieťaťa, ktoré otázky by mali byť predmetom ďalšieho dokazovania, ale až v prebiehajúcom konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, keďže vo fáze nariadenia neodkladného opatrenia nevykonáva dokazovanie, pretože toto môže byť realizované len v základnom konaní. Až po vykonaní dokazovania vo veci samej má súd ucelený prehľad o tom, či sú tu podmienky na to, aby došlo k úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. F. tak, ako to iniciovala navrhovateľka. Na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 366 CMP takéto dokazovanie nevykonáva a ani nie je potrebné, pretože každý rodič, bez ohľadu na jeho príjmy a majetkové pomery je povinný platiť minimálne výživné vo výške 30 % životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa. Čo do výšky výživného, okresný súd vo vzťahu k matke určil výživné na mal. dieťa v sume 50 Eur mesačne, zohľadniac skutočnosť, že matka sa vrátila z výkonu trestu odňatia slobody, je nezamestnaná, podľa jej vyjadrenia si hľadá zamestnanie. T.č. bez ďalšieho dokazovania nemal okresný súd za preukázané jej možnosti zamestnať sa a dosahovať príjem, ako ani jej oprávnené výdavky, a preto jej nemohol uložiť povinnosť na úhradu výživného v sume 120 Eur mesačne, tak ako bola zaviazaná v pôvodnom rozhodnutí o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, ale len v sume 50 Eur, ktoré výživné už nebude platiť k rukám otca mal. dieťaťa, ale k rukám navrhovateľky. Pokiaľ sa jedná o určenie výživného vo vzťahu k otcovi mal. dieťaťa, z lustrácie zo Sociálnej poisťovne vyplynulo, že otec mal. dieťaťa je zamestnaný v Mondi SCP s vymeriavacím základom v priemere 1856,53 Eur mesačne (od 06/2022-05/2023), mal by poberať rodinné prídavky na mal. F. i pĺnoletú F., pričom v rámci prešetrovania pomerov neuviedol žiadne výdavky, ktoré uhrádza. Na základe uvádzaných skutočností o príjme otca z pracovnej činnosti, tvrdených výdavkov účastníkov konania (navrhovateľka deklarovala mesačné výdavky na domácnosť spolu v sume 987 Eur mesačne: 400 Eur strava, náklady na elektrinu 160 Eur, 30 Eur náklady za vodu, daň z nehnuteľnosti 17 Eur (208 Eur ročne), výdavky na telefón/TV/internet 80 Eur, pričom osobitné mesačné výdavky vynaložené na maloletú deklarovala v sume 80 Eur: 40 Eur cestovné a 40 Eur drogéria), keďže súd v procese vydávania neodkladného opatrenia tieto skutočnosti len osvedčuje, dospel k záveru, že je dôvodné, aby otec prispieval na výživu maloletej sumou 150 Eur mesačne k rukám navrhovateľky, t.j. vo výške, ktorá má pokryť nevyhnutné náklady maloletého dieťaťa, t.z. v nevyhnutnej miere, v zmysle § 366 CMP. Zároveň okresný súd podotkol, že rodičia by sa mali dobrovoľne podieľať na vyživovacej povinnosti ich mal. dieťaťa, keďže celú starostlivosť oň, prebrala ich najstaršia dcéra, ktorá má už vlastnú rodinu, o ktorú sa musí starať, pričom otec, rovnako i matka mal. dieťaťa si musia byť vedomí nákladov, ktoré je potrebné vynaložiť v súvislosti so starostlivosťou o ich mal. dieťa, a preto by mali zohľadniť túto skutočnosť a v prípade, ak to ich majetkové pomery odôvodňujú, aby dobrovoľne platili výživné aj vo vyššej miere ako im určil súd v neodkladnom opatrení.

9. Okresný súd návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel, pretože mal za to, že navrhovaný zásah je dôvodný, nakoľko bolo osvedčené, že takýto zásah je v súlade s najlepším záujmom maloletého dieťaťa, ktorému mu bolo potrebné zabezpečiť zdravé a stabilné výchovné prostredie.

10. Okresný súd uviedol, že navrhovateľka spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia nepodalala návrh vo veci samej, pričom súd prvej inštancie mal za to, že neodkladným opatrením nemožno v danom prípade dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, nakoľko, v prípade rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia nevykonáva dokazovania ako v základnom konaní. Osobitne poučil všetkých účastníkov tohto konania, že môžu podať návrh na začatie konania vo veci samej, ktorého predmetom bude úprava práv a povinností k mal. dieťaťu, pričom účastníkmi tohto konania bude navrhovateľka, matka, otec a maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom. V prípade, ak tak neučinia, bude toto neodkladné opatrenie trvať dovtedy, kým ho súd nezruší, alebo nezanikne z iných dôvodov.

11. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu konania.

12. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote uskutočnil elektronicky podanie otec maloletého dieťaťa označené ako „Vyjadrenie“, v ktorom uviedol, že vyjadruje nesúhlas k uzneseniu ohľadom maloletej F., nakoľko si riadne plnil starostlivosť a nevidí dôvod, aby maloletá bývala u jeho dcéry.

13. V podaní datovanom dňa 22.7.2023 (č.l. 26 spisu) označenom ako „Vyjadrenie“, podanom okresnému súdu dňa 24.07.2023 otec maloletej uviedol, že nakoľko dcére prispieval aj na iné výdavky, okrem školného a taktiež mala aj stravu doma aj potraviny, a z domu ju neposielal preč, nesúhlasí s dcériným návrhom výživného.

14. Do Zápisnice pred Okresným súdom Liptovský Mikuláš, pracovisko Ružomberok zo dňa 28.07.2023 v rámci informatívneho výsluchu otec maloletej uviedol, že podanie z 24.7.2023 treba považovať za odvolanie voči rozhodnutiu o neodkladnom opatrení, s ktorým nesúhlasí. Žiadal uvedené rozhodnutie zrušiť. Otec maloletej uviedol, že deti s ním odmietajú komunikovať, odišli z domu bez jeho súhlasu, čo nahlásil na sociálke. V živote na nich ruku nezdvihol a ani nič. Pokiaľ ide o ich matku, tak má video, dôkaz ako sa o nich starala. Do dnešného dňa ani nevie, kde býva jeho stredná dcéra. Má aj vedomosť, že aj jeho najstaršia dcéra sa pohádala s partnerom, ktorý nemá súhlasiť s tým, aby bola dcéra F. v ich domácnosti. Je to nemysliteľné, aby dcéra bola preč, všetko mala, nič jej nechýbalo. Je ťažko zvládnuteľná niekedy. Ďalej uviedol, že teraz s exmanželkou bývajú v spoločnej domácnosti, komunikujú iba s najstaršou dcérou. Nevedel, prečo by mali mať deti strach z manželky, nikdy ich nebila, na tej videokamere všetko vidno, ako sa o nich starala a venovala sa im. Už nejde o malé deti, starali sa o nich, nemuseli nič robiť, ako iné deti, ani smeti vyniesť, vždy to urobili oni, on alebo manželka. Na otázku súdu, či plánuje aj do budúcnosti, že bude žiť s exmanželkou, uviedol, že: „nevidím dôvod, aby sme spolu nežili“. Ďalej uviedol, že platil volejbalové sústredenie, vravel maloletej, že príde po ňu a ju zavezie, že príde sám a ona sa mu neozvala. F. hovorí len s triednou učiteľkou, pričom si vymýšľa niektoré veci a otca si triedna učiteľka nezavola, komunikuje len s G. Sú sklamaní z jej správania. Uviedol, že dcére aj vysvetľoval, že mama im nič nerobila, že prečo sa jej boja. Na otázku súdu, aby sa vyjadril k skutočnosti uvedenej v prešetrení pomerov, a to „rodičia súhlasia, aby mal. F. bola dočasne zverená setre“, uviedol, že s tým nesúhlasil. Exmanželka to uviedla skôr z obavy a strachu z detí, má strach z ich reakcií a správania voči nej, aby jej nejako nepoškodili. Ináč nemá problém starať sa o ne. Dodal, že nie je dôvod, aby bolo vydané neodkladné opatrenie, a to aj z finančných dôvodov. Nevie, ako maloletá bude chodiť do školy, z bytu to má 7 minút peši, pričom z L. nevie, ako bude chodiť, teraz sa tam mešká už pol hodinu pre mosty. Poukázal na to, že oni sa tam už pohádali, že nebudú vychovávať F..

15. Postupom okresného súdu, a to podaniami zo dňa 28.7.2023 bolo odvolanie otca zaslané navrhovateľke, matke maloletého dieťaťa, kolíznemu opatrovníkovi s tým, že písomné podania je potrebné adresovať Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, pracovisko Ružomberok.

16. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 34 CSP), po zistení, že odvolanie podal oprávnený účastník konania (§ 2 ods. 1 a § 7 CMP v spojení s § 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 65 CMP až 67 CMP postupom bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1 CSP a contrario, ak nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, preto uznesenie okresného súdu v napadnutých výrokoch I., III. a v závislom výroku V. potvrdil ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere 3:0.

17. Na základe odvolacích dôvodov otca maloletej krajský súd predovšetkým konštatuje, že ako odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia odvolaním napadnutými výrokmi I., III. a závislom výroku V., teda s tými dôvodmi, pre ktoré bolo podľa súdu prvej inštancie potrebné návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými predpokladmi, ktoré musia byť splnené na nariadenie neodkladného opatrenia a v napadnutom uznesení dostatočne vyložil, z akých dôvodov návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Odôvodnenie napadnutého uznesenia nevykazuje žiadne logické, skutkové ani právne medzery, je objektívne presvedčivým, a preto poskytovalo možnosť odvolaciemu súdu sa len obmedziť na skonštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a dať za pravdu odvolateľovi, ktorý ani v odvolaní neuviedol žiadne také relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé prívodiť zrušenie alebo zmenu odvolaním napadnutého uznesenia. Z dôvodu vyporiadania sa s odvolacími námietkami otca odvolací súd uvádza nasledovné.

18. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 111 písm. p), c) CMP v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o výžive maloletého.

20. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

21. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

22. Podľa § 329 ods. 1 a ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

23. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

24. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

25. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je neodkladná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov, teda potreby bezodkladne riešiť vážnosť situácie, v ktorej sa maloleté dieťa nachádza. Táto naliehavosť je dôvodom, prečo súd môže rozhodnúť iba na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybné preukázaný. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len bezodkladnej úpravy rodinnoprávnych vzťahov, ktorá bezodkladnosť spočíva v tom, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania a pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, pretože takéto dokazovanie presahuje rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia, keďže je v rozpore so zmyslom okamžitej a rýchlej ochrany dieťaťa. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie. Je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, od ktorých sa odvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené. Posúdenie, či a kedy je daná naliehavá potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia.

26. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na obsah preskúmaného rozhodnutia i argumentov otca maloletej vyjadrených v podanom odvolaní a do Zápisnice zo dňa 28.7.2023, bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňujúce výrokovými časťami I. a III. nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým bola mal. F. nar. XX.XX.XXXX dočasne zverená do osobnej starostlivosti H. X., nar. XX.XX.XXXX (sestry), a otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu mal. F. výživným vo výške 150 Eur mesačne, a to vždy do každého 15.dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom doručenia uznesenia.

27. V zmysle čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

28. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

29. Podľa čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

30. Podľa čl. 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

31. Prijatím Dohovoru o právach dieťaťa sa jednotlivé štáty zaviazali, že ich činnosť bude v súlade s najlepším záujmom dieťaťa a ostatnými článkami Dohovoru. Deti, na rozdiel od dospelých, nemajú možnosť za svoje práva bojovať, svoje práva uplatňovať a vyžadovať žiadnym legitímnym spôsobom, preto deti potrebujú ochranu a špeciálnu starostlivosť, akú dospelí nepotrebujú. V zmysle citovaných článkov Dohovoru aj maloleté dieťa má právo povedať svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a jeho názor musí byť braný vážne.

32. V zmysle Čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

33. Okresný súd práve s dôrazom na hľadisko záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je prioritný, nadradený akémukoľvek inému záujmu, ktorá skutočnosť vyplýva nielen z vyššie citovaného čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ale aj z Čl. 5 zákona o rodine posudzoval návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia. Bol zistený stav, podľa ktorého sestra maloletej podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý zdôvodňovala aktuálnou situáciou, podľa ktorej ich matka bola odsúdená za trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, pričom maloletá z obavy vrátenia sa matky po podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody k otcovi sa odsťahovala, a odmieta sa vrátiť.

34. Krajský súd v zhode s prijatými závermi okresného súdu, na ktoré v podrobnosti v odôvodnení napadnutého uznesenia odkazuje, uvádza, že pre štádium konania a rozhodovania o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia bol osvedčený taký stav pomerov, ktorý neznesenie odklad a bola osvedčená potreba bezodkladnosti riešiť situáciu, ktorú vyjadrovala navrhovateľka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a fakticky potvrdil aj otec do Zápisnice zo dňa 28.07.2023, keď uviedol, že „...teraz s exmanželkou bývame v spoločnej domácnosti...“ ako aj, že „... neviem prečo by mali mať deti strach s mojej manželky, nikdy ich nebila ...“, a „... ja som im aj vysvetľoval, že mama im nič neurobila, že prečo sa jej boja...“. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že navrhovateľka osvedčila akútnu potrebu zásahu súdu nariadením neodkladného opatrenia za vzatia do úvahy aj názoru maloletého dieťa, v tomto prípade dieťaťa vo veku 14 rokov, ktoré má právo povedať svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a ktorého názor musí byť braný vážne.

35. V štádiu podaného návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd poukazuje aj na podanie správy Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica zo dňa 28.06.2023, ktorá je súčasťou spisu na čl. 15, z ktorej vyplýva, že mal. F. odišla z domácnosti rodičov, pretože sa ich bála. Zo Správy kolízneho opatrovníka zo dňa 28.06.2023, ktorá je súčasťou

spisového materiálu na č.l. 14 spisu, okrem iného vyplýva, že rodičia po návrate matky z výkonu trestu obnovili spolužitie, plánujú sa zosobášiť, pričom k návrhu na nariadenie neodkladného patrenia sa matka vyjadrila, že si uvedomuje, že deti (aj plnoleté) si neprajú, aby ich kontaktovala, a preto to robiť nebude. Podľa tejto správy rodičia o.i. uviedli, že súhlasia s tým, aby mal. F. bola dočasne zverená do starostlivosti plnoletej sestry H. X., a preto tvrdenie otca do Zápisnice zo dňa 28.07.2023 o tom, že nesúhlasil s dočasným zverením vyznieva nepresvedčivo, ak na strane druhej uviedol, že ...,exmanželka to uviedla skôr z obavy a strachu z detí, má strach z ich reakcii a správania voči nej, aby jej nejako nepoškodili. Ináč nemá problém starať sa o ne“.

36. Okresný súd vecne správne na základe osvedčeného stavu konštatoval, že maloletá má u navrhovateľky vytvorené vhodné podmienky a navrhovateľka je schopná sa o ňu postarať, s čím súhlasí i jej partner, pričom nebolo osvedčené tvrdenie otca podľa Zápisnice zo dňa 28.07.2023, že partner navrhovateľky nemá súhlasiť s tým, aby bola maloletá v ich domácnosti. Ak otec okrem iného uviedol aj to, že nie je dôvod aby bolo vydané neodkladné opatrenie, a to aj z finančných dôvodov, tak je potrebné zvýrazniť to, že určujúcim a podstatným tu predsa nebolo finančné hľadisko, ale práve bezodkladné riešenie vhodného prostredia pre starostlivosť o mal. dieťa do zastabilizovania vzniknutej situácie, primárne sledujúc jeho záujem, čo vyžadovalo zásah súdu. Je potrebné apelovať na to, aby rodičia v prvom rade nadradili záujem mal. dieťaťa nad svoj vlastný, vhodne zvolenou komunikáciou a súčinnosťou prispeli k riešeniu situácie, a to v rámci vzťahov tak k maloletej ako aj navrhovateľke.

37. Krajský súd sa stotožnil s určením výživného otcovi výrokom III. okresného súdu. Pokiaľ ide o maloletú F., táto v čase rozhodovania bola žiačkou II. stupňa Základnej školy v J., kde dochádza a s prihliadnutím na ustálený potenciálny príjem otca z pracovnej činnosti (zistený lustráciou v SP) a osvedčené výdavky navrhovateľky, je dôvodnou suma výživného, ktorou je otec povinný prispievať na výživu maloletej suma 150 Eur mesačne, ktorá má pokryť nevyhnutné výdavky (§ 366 CSP). Ak otec v podaní zo dňa 22.7.2023 (č.l. 26 spisu) a v Zápisnici zo dňa 28.7.2023 (č.l. 29 spisu) svoj nesúhlas len zdôvodňoval tým, že maloletej prispieval a neposielal ju preč, tak naopak, ako správne zdôraznil okresný súd v odseku 22. odôvodnenia napadnutého uznesenia, vzhľadom k tomu, že celú starostlivosť o maloletú prebrala navrhovateľka (najstaršia dcéra), ktorá má už vlastnú rodinu, o ktorú sa musí starať, musia si byť obaja rodičia vedomí nákladov, ktoré je potrebné vynaložiť v súvislosti so starostlivosťou o ich mal. dieťa, čo by mali zohľadniť v tom smere, že ak to ich majetkové pomery odôvodňujú, aby dobrovoľne platili výživné aj vo vyššej miere ako im bolo určené neodkladným opatrením.

38. Krajský súd zvýrazňuje, že zhodnotenia prijaté v tomto rozhodnutí sa vzťahujú len pre štádium tohto konania o nariadenie neodkladného opatrenia.

39. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, majú za to, že vydané rozhodnutie je v najlepšom záujme maloletej, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., III. a V. potvrdil ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP.

40. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. V súdnej veci nie sú dané žiadne (zákonné alebo konkrétne skutkové) podmienky na iné - ako označenými zákonnými ustanoveniami predpokladané - rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania.

Poučenie:

: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
  - b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
  - c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.
- Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.